

16.15x17.49	1	עמוד 25	הארץ - THE MARKER	14/10/2010	24506791-4
משרד עורכי דין ש. פרידמ - 134900					

דעות

www.TheMarker.com

תמלוגי הגז / הראל לוקר ואמיר שויצקי

העלאת התמלוגים אינה חורגת מכללי המשחק הכלכלי

דבר חקיקה. לחקיקת מס ביחס לאירוע מס שעדיין לא התרחש יש תחולה פרוספקטיבית. כאשר שינוי חקיקת מס חל על אירוע מס שכבר תם ונשלם, רק אז ניתן לומר שיש תחולה רטרואקטיבית לדבר החקיקה. לכן, לדוגמה, כאשר הכנסת קבעה ביולי 2005 כי רווח הון ריאלי שנצמח בידי יחיד ממכירת ני"ע סחירים לאחר כניסתו של התיקון לתוקף, יהויב במס גם ביחס לרווח הון שנצמח מ-2003 ואילך, הדבר לא היה שינוי רטרואקטיבי. זאת, משום שדבר החקיקה חל רק ביחס לאירוע המס שיתרחש לאחר כניסת התיקון לתוקף. על רקע הבחנה זו, ככל שיוחלט על הגדלת שיעורי המס על הכנסות שיעיקו חברות תגליות גז ונפט בעתיד, הדבר אינו מהווה תחולה למפרע.

מדובר בתחולה פרוספקטיבית כלפי העתיד על הכנסות שעדיין לא הופקו. אמת, ייתכן שחברות רבות בתחום תגליות גז וניפט, שהשקיעו כבר סכומים רבים, לא היו עושות זאת לו ידעו כי בעתיד יועלו שיעורי המס. ואולם טענה זו אין מקומה להישמע נגד תחולתו של דבר חקיקה חדש על אירוע מס שעשוי להיות בעתיד. מה עם עובד הייטק שהמס על רכבו הצמוד עלה לפתע דרמטית - האם תישמע גם טענתו כי היה פועל אחרת לו ידע על עליית מס עתידית?

האם תישמע טענתו של עובד הייטק שהמס על רכבו הצמוד עלה לפתע דרמטית - כי היה פועל אחרת לו ידע על עליית מס עתידית?

לוקר הוא שותף במשרד עורכי הדין שפרידמ ושות'; שויצקי הוא מומחה מיסוי וחברות במשרד

או מצבים שהתרחשו בעבר והסתיימו. לעומת זאת, תחולה של דבר חקיקה היא פרוספקטיבית כשלחוק יש תחולה לגבי מצב דברים עתיד, ביחס לפעולות שיעשו בעתיד. מס בישראל מוטל על הכנסתו של אדם, כשהמונח "הכנסה" מתאר תוספת ריאלית לעושרו הכלכלי של אדם כתוצאה מאירוע מסוים. כלומר, בישראל לא מוטל מס על הכנסה שהיא רק תיאורטית. אירוע המס מהווה אפוא את נקודת המס שביחס אליה יש לבחון מהו סוג התחולה של

« במשרד האוצר וברשות המסים בודקים כיום את האפשרות להגדיל את המס האפקטיבי על הרווחים ממעילות בתחום תגליות גז ונפט.

כמצופה, גופים העשויים להיפגע כלכלית מהחלטה זו, אם תתקבל, מעלים טענות שלפיהן הגדלת שיעור המס אינו חוקית. אחת מטענותיהם היא כי שינוי במס האפקטיבי יהיה פגיי עה בעלת אופי רטרואקטיבי בקניין של אותן חברות שכבר פועלות בעקיפין בתחום תגליות הגז והנפט, באמצעות אחזקה בשותפות שהיא בעלת הזכות במצבר גז ונפט. במלים אחרות, אין משנים כללים באמצע המשחק.

זכות הקניין היא זכות יסוד בשיטת המשפט הישראלית, ואף מעוגנת בחוק יסוד. התזה של פגיעה בזכות יסוד מושתתת על הטענה שלהעלאת המס תהיה תחולה רטרואקטיבית, ולכן היא אינה חוקית. ואולם אם הכנסת תחליט בחוק להעלות

את המס האפקטיבי על הכנסות שיופקו לאחר שייכנס החוק לתוקף, הדבר לא יהיה בבחינת פגיעה רטרואקטיבית בזכות הקניין של חברות שכבר פועלות בתחום תגליות הגז ונפט. ההפך הוא הנכון: לפי פרשנות עקבית של ביהמ"ש העליון, לחוק שיגדיל את המס תהיה תחולה פרוספקטיבית, כלומר, צופה פני עתיד. הפסיקה קבעה כי תחולה רטרואקטיבית של דבר חקיקה משמעותה שינוי התוכן המשפטי או התוצאות המשפטיות, כלפי העבר, של אירועים